

Ovo je pregled DELA TEKSTA rada na temu "Ekonomska misao". Rad ima 7 strana. Ovde je prikazano oko 500 reči izdvojenih iz rada.

Napomena: Rad koji dobijate na e-mail ne izgleda ovako, ovo je samo DEO TEKSTA izvučen iz rada, da bi se video stil pisanja. Radovi koje dobijate na e-mail su uređeni (formatirani) po svim standardima. U tekstu ispod su namerno izostavljeni pojedini segmenti.

Ako tekst koji se nalazi ispod nije čitljiv (sadrži kukice, znakove pitanja ili nečitljive karaktere), molimo Vas, prijavite to ovde.

Uputstvo o načinu preuzimanja rada možete pročitati ovde.

Ekonomska misao

Agrarno pitanje je bilo najznačajnije za stari Rim. Katon Stariji (O zemljoradnji) se zalaže za naturalnu privredu na osnovu robovskog rada. Braća Tiberije i Gaj Grah zalagali su se za određivanje maksimuma zemljišnog poseda i za ravnomerniju raspodelu zemlje i sredstava za poljoprivrednu proizvodnju seljacima. Ciceron zastupa interese klase srupnih zemljovlasnika i vlasnika novca i zalaže se za krupnu trgovinu. Tit Lukrecije Kar, filozof materijalista se zalaže za razvoj oruđa za rad.

MERKANTILIZAM I FIZIOKRATIZAM.

Merkantilizam (XV-XVII veka) je za glavni predmet ekonomske analize uzeo robno-novčani promet. Osnovna ideja je bila da se bogatstvo jedne države ispolji u količini novca i da se kroz spoljnu trgovinu uvećava. Zato, treba da se forsira razvoj spoljne trgovine i industrije manufakture jednim složenim i veštačkim sistemom regulisanja (Antonio Sera, 1613. Kratka rasprava o uzrocima koji mogu izazvati obilje zlata i srebra u kraljevinama u kojima nema rudnika, s primenom na kraljevinu Napulj). Merkantilizam se deli na dve faze: rani merkantilizam (monetarni sistem ili bulionizam, XV i XVI vek), čija je suština da se ostvari suficit novčanog bilansa, zalažući se za izvoz, a smanjivajući uvoz roba (izvoz - priliv; uvoz - odliv bogatstva), i razvijeni merkantilizam (merkantilizam u užem smislu reči), koji se zalaže za pozitivan trgovinski bilans u spoljnotrgovinskoj razmeni jedne zemlje i nisu protiv uvoza. Predstavnici merkantilizma su: Kolber (Pisma, instrukcije i memoari), forsira izvoz robe i Antoan de Monkretjen (Traktat političke ekonomije posvećen kralju i majci kraljici) koji prvi upotrebljava naziv politička ekonomija, 1615. u Francuskoj; Antonio Sera u Italiji; Tomas Man (Blago Engleske od spoljne trgovine ili bilans spoljne trgovine kao regulator našeg bogatstva), koji se zalagao za razvoj spoljne trgovine - najbolji način za stvaranje bogate države i akumulaciju novca, Džon Lok i Džems Stjuart u Engleskoj.

Fiziokratizam (XVIII vek, Francuska) uvodi dve nove ekonomske ideje: veru u postojanje prirodnog reda i suštine ljudskog društva i ideju ekonomske slobode po kojoj privreda treba da bude prepuštena samoj sebi. Fiziokrati daju prednost poljoprivredi nad trgovinom i industrijom, jer samo zemlja daje čist proizvod. Poljoprivreda je jedina izvor ekonomskog bogatstva društva, a društveno bogatstvo je količina stvorenih poljoprivrednih proizvoda. Predstavnici su: Fransoa Kene (Ekonomske tablice, 1758.), prvi put je društvenu proizvodnju prikazao kao jedinstvenu ekonomsku celinu, objasnio je društvenu reprodukciju; An Rober Žak Tigro (Razmatranja o postanku i raspodeli bogatstva, 1776.); Mersije de la Rivijera (Prirodni red i suština ljudskog društva). Glavna zamerka im je što su ignorisali industriju, uoči njenog procvata, ali su ipak težište ekonomske analize stavili na sferu proizvodnje, a ne na sferu prometa, kao merkantilisti.

KLASIČNA EKONOMSKA ANALIZA. SOCIJALISTI. XX VEK.

Socijalisti su se svojim kritički orijentisanim učenjem suprotstavljali klasičnoj školi. Predstavnici: rani socijalisti utopisti u Engleskoj je to Tomas Mor (Utopija), kritikuje metode prvobitne akumulacije kapitala XV i XVI veka i daje utopističku viziju budućeg društva bez privatne svojine, trgovine i novca, u Italiji je to Toma Kampanela (Grad sunca, 1623.), u Nemačkoj Tomas Mincer; kasniji socijalisti utopisti su Sen Simon, Šarl Furije, Robert Oven. Karl Marks (Najamni rad i kapital, 1847. Komunistički manifest, 1848.

Kritiku političke ekonomije, 1859. Kapital I, 1867. II, 1885. i III, 1894. objavio je Fridrih Engels, a Teorije o višku vrednosti tj. četvrti tom Kapitala, tek Karlo Kautski) se smatra osnivačem naučnog socijalizma. Njegovo ekonomsko učenje predstavlja zaokrugljeni i monolitan teorijski sistem, i njegova politička ekonomija je jedan od tri sastavna izvora marksizma. Fridrih Engels (Nacrti kritike političke ekonomije, njegova ekonomska teorija, Položaj radničke klase u Engleskoj, 1845., u kojoj se socijalizam iz utopije razvija u nauku, Anti-Diring, 1875. Poreklo porodice, privatnog vlasništva i države, u kom nastavlja Marksovo učenje). I Marks i Engels su pridavali veliki značaj naučnom metodu, koji su izgradili tj. dijalektičkom metodu, kao sastvanom delu pogleda na svet. Dijalektički materijalizam je davao ne samo nova rešenja filozofskih problema, već novo viđenje problema. Zajedno sa istorijskim materijalizmom (teorija o razvitku ljudskih društava) čini naučni metod. Marks zamera klasičarima što su zanemarili istorijski faktor (=> neprekidno trajanje kapitalizma u vremenu) i ističe da se u društvenoj proizvodnji stalno menjaju društvene proizvodne snage koje predstavljaju proizvodnu moć izvesnog ljudskog društva. Predstavnici marksističke ekonomske misli su Karl Kautski, Rudolf Hilferding, Roza Luksemburg, Vladimir Ilič, Uljanov Lenjin, Moris Dol, Pol Svizi, Oskar Lange...

...

**-----OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD
MOŽETE PREUZETI NA SAJTU.-----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:

maturskiradovi.net@gmail.com